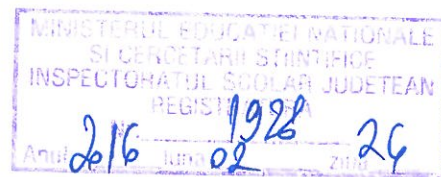

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională

Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică

Brăila

**Sondajul opțiunilor școlare ale elevilor de
clasa a XII-a
An școlar 2015 – 2016**

Februarie 2016

La sondajul privind opțiunile școlare și profesionale ale elevilor claselor a XII-a a răspuns un număr de **1566 elevi** din 22 de licee din municipiul și județul Brăila. Sondajul a fost realizat în perioada ianuarie-februarie 2016. Scopul studiului a fost identificarea opțiunilor școlare și profesionale ale viitorilor absolvenți de liceu.

Instrumentul utilizat: un chestionar cu itemi care au cuprins întrebări legate de motivația de a continua studiile sau de a se angaja, întrebări cu alegeri duble, cu o singură alegere, închise, semideschise.

Prelucrarea datelor și analiza rezultatelor

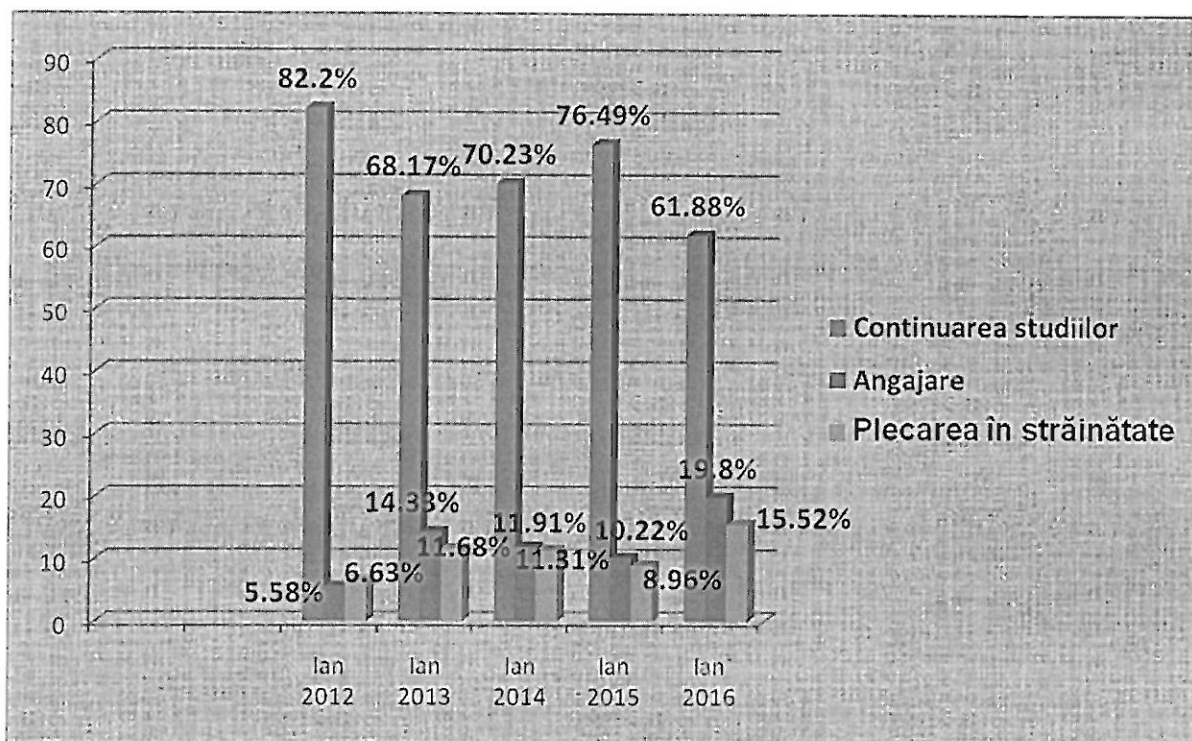
După terminarea clasei a XII-a, majoritatea elevilor intenționează să-și continue studiile, optând pentru studii universitare de lungă sau scurtă durată, în instituții de stat sau private. Cei mai mulți dintre elevi (724) optează pentru studii universitare la o instituție de stat, dar nu sunt de neglijat nici cei care optează pentru angajare în sectorul privat sau de stat sau cei care doresc să plece în străinătate. Aceste date pot fi analizate în tabelul de mai jos.

Variante de răspuns	Nr. Respon- denți	Total	Procente
Studii universitare de lungă durată (stat)	724	798	969
Studii universitare de lungă durată (privat)	74		
Studii de scurtă durată (stat)	134	171	61.88%
Studii de scurtă durată (privat)	37		
Angajare în Brăila (stat)	44	113	310
Angajare în Brăila (privat)	69		
Angajare în țară (stat)	120	197	19.80%
Angajare în țară (privat)	77		
Plecare în străinătate	243	243	15.52%
Continuarea studiilor și angajare	44	44	2.80%
TOTAL	1566	1566	100%

Tabel nr. 1 – Tabel referitor la intenția elevilor după terminarea clasei a XII a

Comparând opțiunile elevilor pe ultimii ani (Grafic nr. 1), se observă, față de anul trecut, o creștere a numărului absolvenților de liceu care doresc să se angajeze, cu aproape zece procente, cât și a celor care aleg să plece din țară, cu aproape șapte procente. După cum se poate observa și în grafic, aceste tendințe se păstrau încă din 2012, excepție făcând doar anul 2015. În același timp, mai puțini elevi aleg să-și continue studiile, indiferent de forma de școlarizare aleasă. Dacă anul trecut, elevii absolvenți de liceu alegeau în procent de 76.49% să își continue studiile, în acest an doar 61.88% urmează același traseu educațional.

Creșterea progresivă și anuală a numărului de elevi care aleg angajarea sau plecarea în străinătate ca opțiuni pentru viitoarea carieră profesională poate fi explicată, în primul rând, prin scăderea nivelului de trai și a lipsei posibilităților financiare ale părinților de a-și sprijini copilul la facultate, precum și a convingerilor elevilor și părinților potrivit cărora, absolvirea unei facultăți nu îți oferă mai multe perspective de angajare.

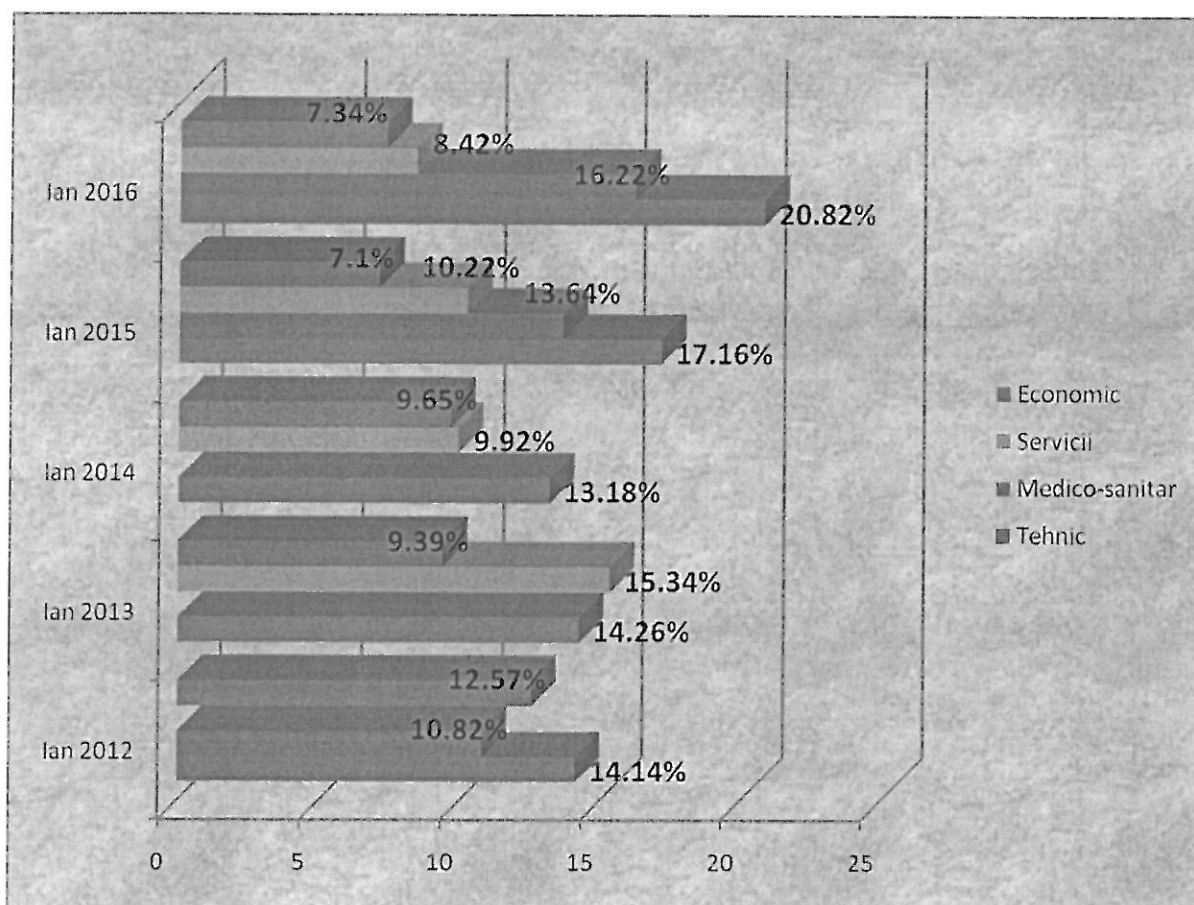
Grafic nr. 1 – Grafic comparativ referitor la intenția elevilor după finalizarea clasei a XIIa

Domeniile unde cei 1566 de elevi ar dori să profeseze în viitor sunt următoarele:

Variante de răspuns	Nr. respondenți	Procente%
Tehnic	326	20.82%
Medical (medic)	141	9.00%
Servicii (comerț, frizerie, coafură, vânzător, etc.)	132	8.42%
Economic	115	7.34%
Asistent medical	113	7.22%
Poliție	102	6.51%
Social (jurnalist, asistent social, traducător, psiholog, sociolog, etc.)	90	5.75%
Drept	79	5.04%
Artistic	78	4.98%
Școlar (profesor, educator, învățător)	75	4.79%
Armata	71	4.53%
Auto (studii medii)	50	3.19%
Farmacie	43	2.75%
Nu răspund	43	2.75%
Educație fizică și sport	38	2.43%
Construcții (zidar, faianțar)	22	1.40%
Asistent de farmacie/Tehnician dentar	20	1.28%
Social (studii medii- asistent maternal)	14	0.89%
Agricultură	10	0.65%
Teologic	4	0.26%
TOTAL	1987	100%

Tabel nr. 2 – Tabel referitor la domeniile în care elevii ar dori să profeseze

Opțiunile elevilor privind principalele domenii de interes în care și-ar dori să profeseze au înregistrat variații semnificative pe o perioadă de cinci ani. Așa cum se poate observa în graficul nr. 2, domeniul *tehnic*, *economic* și *medico-sanitar* au înregistrat o creștere în anul 2016. Astfel, *domeniul tehnic* continuă să obțină un procent în creștere în opțiunile elevilor, reușind să acumuleze în ultimii doi ani aproape șapte procente. Cu aproape 3 puncte procentuale a crescut în opțiunile elevilor și *domeniul medico-sanitar*, iar *domeniul economic*, după o perioadă de scădere alarmantă, reușește să obțină o ușoară creștere anul acesta. Domeniul serviciilor se află în scădere în alegerile elevilor, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut.

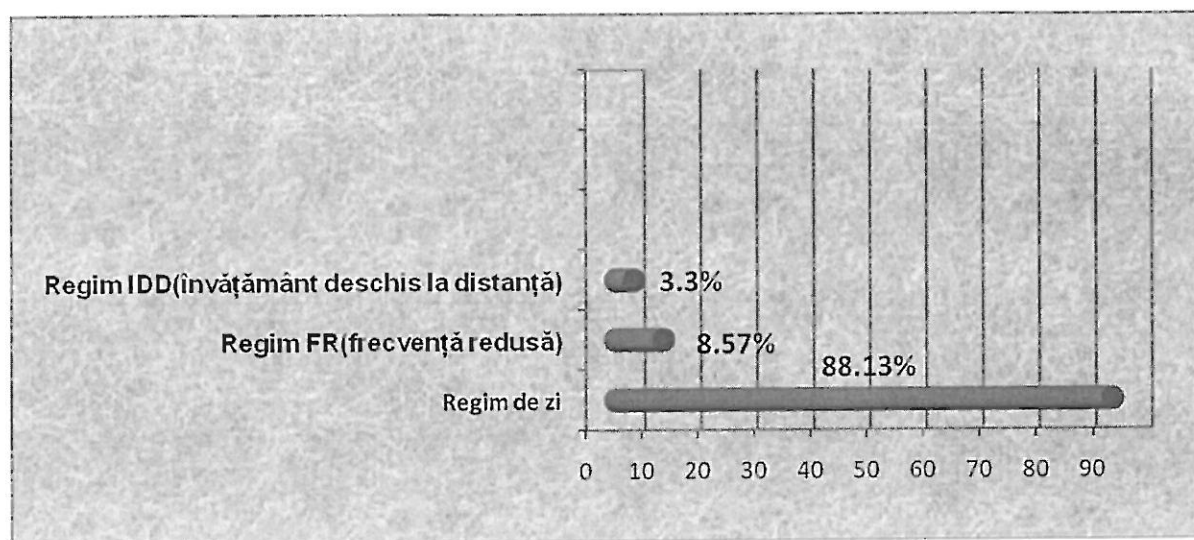
Grafic nr. 2 – Grafic comparativ referitor la domeniile în care elevii ar dori să profeseze

Cei 969 de respondenți care optează pentru continuarea studiilor se distribuie după cum urmează:

Variante de răspuns	Nr. Respondenți
regim de zi	854
frecvență redusă	83
IDD (învățământ deschis la distanță)	32
TOTAL	969

Tabel nr. 3 – Tabel referitor la forma de școlarizare preferată

Pentru o imagine mai clară asupra distribuției elevilor pe forme de școlarizare, rezultatele procentuale sunt reprezentate în graficul de mai jos:

Grafic nr. 3 – Grafic referitor la forma de școlarizare preferată

Elevii care doresc continuarea studiilor optează pentru următoarele domenii, după cum urmează:

Variante de răspuns	Nr. Respondenți	Procente
Tehnic	185	19.09%
Medico-sanitar	168	17.34%
Economic	83	8.57%
Social (jurnalist, asistent social, psiholog, sociolog)	81	8.36%
Poliție	79	8.15%
Armată	58	5.99%
Drept	53	5.47%
Școlar (profesor, educator, învățător)	48	4.95%
Artistic	45	4.64%
Altele (translator, agricultură, regie-film, cercetare)	45	4.64%
Farmacie	44	4.54%
Educație fizică și sport	33	3.41%
Servicii (comerț, frizerie, coafură, vânzător etc.)	30	3.10%
Construcții	14	1.44%
Teologic	3	0.31%
TOTAL	969	100%

Tabel nr. 4 – Tabel referitor la domeniile pentru care elevii doresc să-și continue studiile

Se poate observa o relație direct proporțională între ierarhizarea domeniilor profesionale și a celor educaționale. Elevii în funcție de domeniul în care doresc să profeseze au optat pentru facultățile și specializările corespunzătoare. Aceste rezultate denotă faptul ca elevii sunt corect informați cu privire la etapele necesare dezvoltării carierei profesionale atât de către profesori cât, mai ales de către consilierii școlari din fiecare instituție de învățământ.

Așa cum reiese din răspunsurile date la chestionare, motivele care stau la baza alegerii studiilor sunt predominant de natură intrinsecă, cum ar fi aptitudinile și interesele personale. Motivația financiară ocupă locul al doilea în ceea ce privește alegerea facultății și specializării dorite, iar apoi performanțele școlare.

În tabelul următor sunt prezentate în detaliu, categoriile de motive:

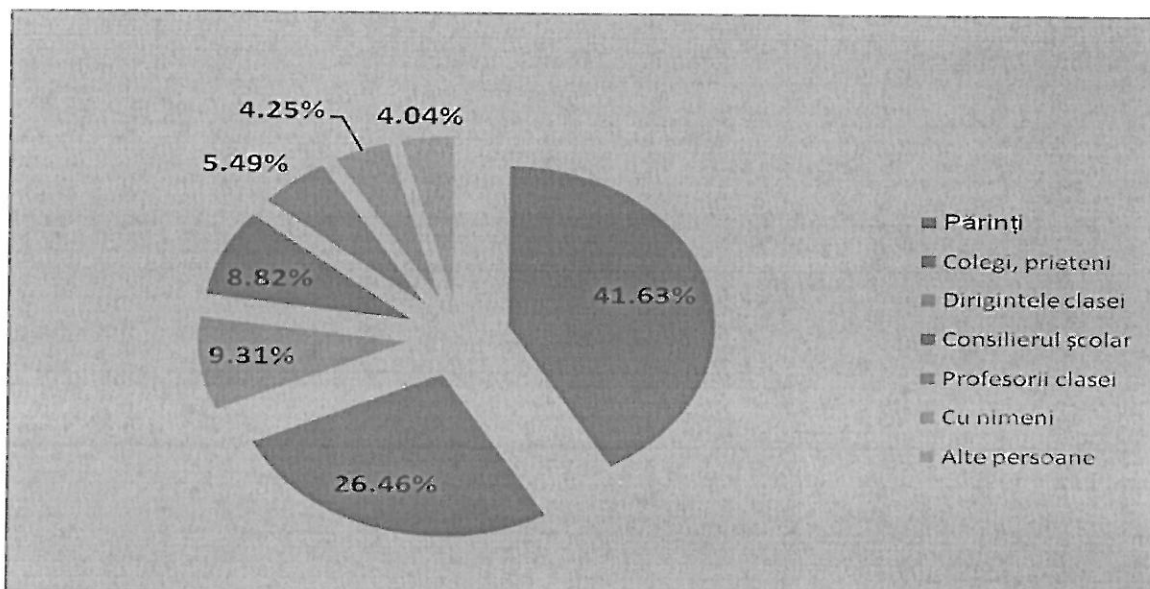
Variante de răspuns	Nr. Respondenți
aptitudinile și interesele personale	758
perspectiva financiară (o profesie care să permită câștiguri mari)	526
rezultatele/performanțele școlare	215
prestigiul (renumele) unității de învățământ	97
sfaturile primite	96
câștigarea unui alt statut (statutul de student)	88
dorința de a pleca de acasă	84
apropierea școlii de casă	57
tradiția familiei	17

Tabel nr. 5 – Tabel referitor la categoriile de motive privind continuarea studiilor

Persoanele cu care tinerii s-au consultat referitor la alegerea profesiei și a traseului educațional sunt:

Variante de răspuns	Nr. Respondenți
părinți	774
colegii, prietenii	492
dirigintele	173
un consilier școlar	164
profesorii clasei	102
cu nimeni	79
alte persoane (rude)	75

Tabel nr. 6 – Tabel referitor la persoanele cu care elevii s-au consultat în alegerea profesiei

Diagrama nr. 1 – Diagramă referitoare la persoanele cu care elevii s-au consultat în alegerea profesiei

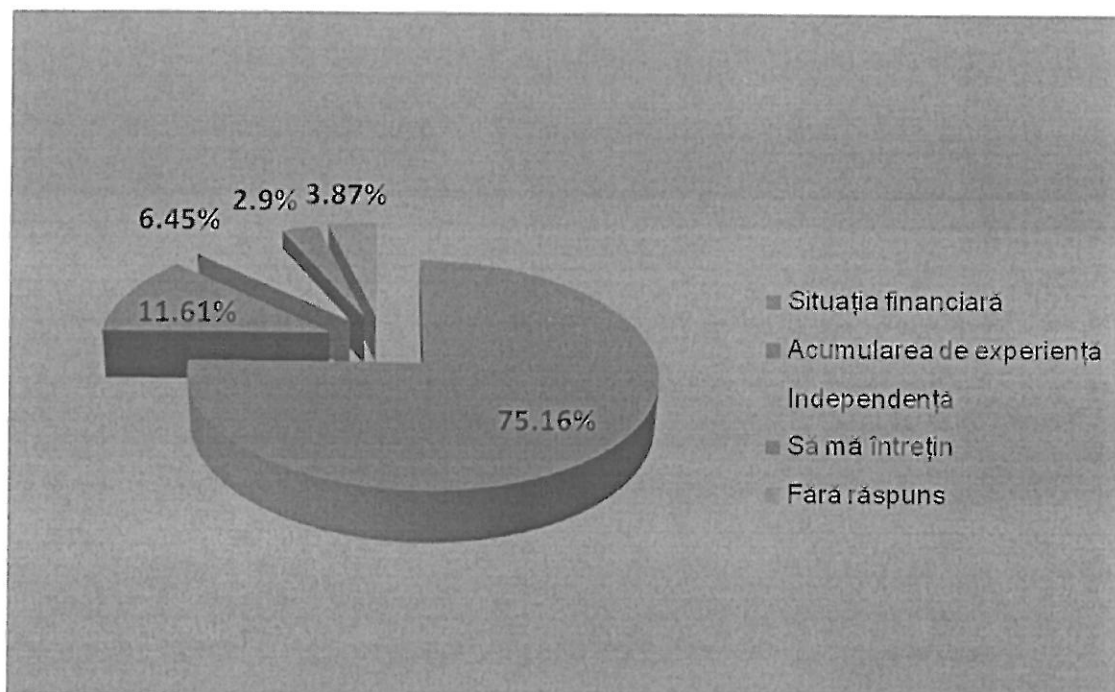
Domeniile în care există un număr mare de locuri de muncă vacante la nivelul județului Brăila, identificate de către cei 310 subiecți care au ales ca variantă angajarea după terminarea liceului sunt:

Locuri de muncă Brăila	Nr. răspunsuri
Servicii	78
Transporturi	20
Construcții	46
Agricultură	27
Tehnic	18
Poliție	6
Armată	6
Drept	6
Învățământ	2
Nu răspund	101

Tabel nr. 7 – Tabel referitor la opiniile elevilor privind locurile de muncă existente în Brăila

Referitor la **motivele pentru care tinerii doresc să se angajeze imediat după terminarea liceului**, 75.16% dintre ei aduc ca principal argument *situația financiară* (doresc să fie independenți financiar, deoarece situația materială a familiei este precară).

Categoriile de motive identificate din răspunsurile elevilor sunt prezentate în diagrama de mai jos:

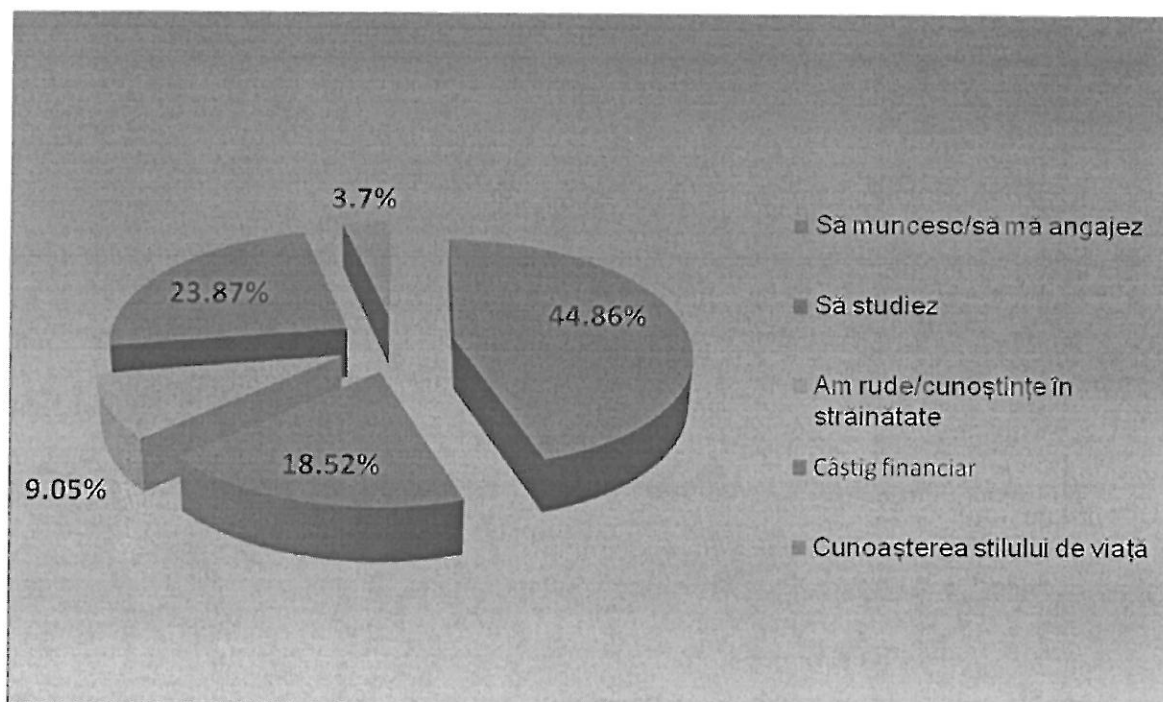
Diagrama nr. 2 – Diagramă referitoare la categoriile de motive pentru care elevii doresc să se angajeze imediat după terminarea liceului

Din totalul subiecților chestionați, **15.51%** își exprimă dorința ca imediat după terminarea liceului să plece în străinătate.

Motivele pentru care aceștia au ales să plece din țară sunt:

1. **Angajare** – 44.85%;
2. **Câștigul financiar** - 23.87%;
3. 18.52% doresc să studieze în străinătate;

4. 9.05% dintre elevi aleg destinația respectivă întrucât **au rude** care lucrează deja acolo și care le-ar putea oferi sprijin (financiar, moral, afectiv);
5. 3.70% dintre elevii respondenți vor să cunoască și alt stil de viață.

Diagrama nr. 3 – Diagramă referitoare la categoriile de motive pentru care elevii doresc să plece în străinătate după terminarea liceului

Perioada pentru care elevii își propun să rămână în străinătate este în general de peste 2 ani (49.79%) sau 1-2 ani (16.87%). Intenția de a nu se mai întoarce în România aparține unui procent de 27.16% dintre respondenți.

Au existat și elevi (2.81%) care au optat pentru varianta de a-și continua studiile și a se angaja în același timp pentru a se întreține singuri.

Concluzii:

- Procentul elevilor care optează pentru continuarea studiilor scade de la an la an, elevii care aleg această variantă sunt mai puțini cu aproape 15% față de anul 2015 și cu peste 20 de procente față de anul 2012.
- Există o tendință de creștere a numărului de elevi care doresc să se angajeze imediat după terminarea liceului (cu aproape 10 procente), sau să își caute un rost plecând în străinătate (cu aproape 7 procente față de anul 2015). O posibilă explicație, la primele două concluzii, ar putea fi aceea că elevii se autoevaluează mult mai concret, își evaluează șansele mult mai clar și cu mai multă maturitate atât datorită vârstei, cât și accentului din ce în ce mai mare pus pe orientarea școlară și profesională, care îi determină pe elevi să aibă o imagine mult mai clară atât asupra lor, cât și asupra propriului drum în viață, a propriei cariere profesionale.
- Domeniile preferate de cei mai mulți dintre viitorii absolvenți de liceu sunt *tehnic, economic, servicii, medico-sanitar, social, poliție, armata, drept*. Din discuțiile cu elevii, la baza unei asemenea opțiuni stau, cel mai adesea, expectații referitoare la câștigurile mari și posibilitățile de avansare profesională rapidă. Domeniile care întrunesc cele mai puține alegeri sunt: **construcții și teologic**.
- Motivele alegerii studiilor sunt preponderent intrinseci, aptitudinile și interesele personale reprezentând 39.11%, urmate de cele extrinseci în care perspectiva financiară (o profesie care să permită câștiguri mari) reprezintă un procent de 27.14%.
- Dintre categoriile de persoane cu care se pot sfătui cu privire la cariera profesională, părinții ocupă primul loc, familia având rolul decisiv în influențarea alegerilor de viitor ale tinerilor. Această situație poate fi explicată și prin faptul că neavând încă independența financiară, ei depind de resursele și susținerea familiei. Și opțiunile celor care aleg să se angajeze sau să plece în străinătate sunt justificate, în principal, tot de situația materială a familiei.

La realizarea studiului opțiunilor școlare au participat profesorii diriginți din unitățile de învățământ brăilene și profesorii consilieri școlari: Aichel Alberto, Cazan Manuela, Datcu Rodica, David Daniela, Dogaru Anca Alina, Drâmbei Rita, Filip Gabriela Marina, Mândreanu Diana, Măciucă Violeta, Mihalea Steluța, Nazare Cristina, Oancea Marilena, Pencu Anamaria, Popa Rodica, Surdu Raluca, Stoica Nicoleta, Vargă Vasilica, Vasile Adrian, Zaharia Georgeta coordonați de prof. consilier școlar Rodica Manuela Datcu - coordonator C.J.A.P Brăila.

Centralizarea datelor la nivel județean a fost realizată de profesor consilier școlar Rodica Manuela Datcu, iar interpretarea finală de către prof. consilier Vasile Adrian.

Director CJRAE Brăila,

prof. Marian Cloșcă

Coordonator CJAP Brăila,

prof. Rodica Manuela Datcu